

Sumar:

Biblioteca este principala instituție ce oferă servicii de informare..... 1

Rolul bibliotecii trebuie să fie cel al unui spațiu de inspirație..... 2

Biblioteca - loc de educare, promovare, comunicare, dezvoltare, susținere multilaterală..... 2-3

Citiți aleatoriu, citiți lucruri care nu credeți vreodată că le veți citi..... 3

Advocacy pentru bibliotecari - schimbare pentru biblioteci.....4

Editor:

Asociația Bibliotecarilor
din Republica Moldova
Bd. Ștefan cel Mare nr. 148
MD - 2012, or. Chișinău
Tel.: 022 221 231

secretariatabrm@gmail.com

www.abrm.md

Responsabil de ediție:

Mariana Harjevschi
mharjevschi@gmail.com

Tatiana Coșeri
tcoseri.hasdeu@gmail.com

Ziarul apare din fondurile Proiectului „În obiectiv advocacy” finanțat de IREX Moldova și Programul Novateca.

Biblioteca este principala instituție ce oferă servicii de informare

– **Din experiența Dumneavoastră, considerați că dragostea față de lectură este direct proporțională cu succesul?** (*Argumentați răspunsul.*)

– Da, pot să afirm cu certitudine că doar atunci când ești o persoană bine informată poți ajunge la culmile succesului. Nu în zadar se spune: „Un om informat este un om înarmat.” Cartea, și nu doar, îți deschide noi orizonturi, îți deschide calea spre un viitor mai bun.

– **Având o carieră de succes, care în opinia Dumneavoastră este cartea ce v-a marcat cel mai mult în viață?**

– Fiecare carte m-a marcat în felul ei. Îmi plac, ador cărțile în care rolul principal îl joacă o femeie puternică, stăpână pe sine. Astfel, încerc să mă asociez cu ea sau chiar să compar faptele mele cu ale ei. La nebunie mi-a plăcut *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija, care mi-a răscolit sufletul în profunzime.

– **În contextul schimbărilor care are loc în societate, cât de important este rolul bibliotecii în comunitate și care ar fi acesta?**

– Rolul bibliotecii într-o comunitate este vital, așa spune. Biblioteca este principala instituție ce oferă servicii de informare, dar și de documentare, contribuind astfel la dezvoltarea personală a utilizatorilor. Acest fapt asigură accesul cititorilor într-o lume a cunoașterii, dar și a autocunoașterii.

– **Sunteți de acord cu afirmația: cărțile electronice le vor înlocui pe cele tradiționale?** (*Argumentați răspunsul.*)

– Probabil că peste ani cărțile electronice își vor face loc nu doar în bibliotecile personale, dar și în cele comunitare. Însă, o carte ținută în mână va rămâne ca un talisman al omului cult, inteligent și înțelept. Iar înțeleptul nu va permite niciodată ca acest talisman, pur

și simplu, să dispară.

– **Ce servicii bazate pe tehnologiile noi ați dori să fie implementate în biblioteci?**

– La acest capitol aș putea scrie multe: cum bibliotecile în ziua de astăzi sunt în continuă dezvoltare, cum un serviciu interesant din punctul meu de vedere ar fi „Chat cu...” sau „Video-chat cu...” (cu o anumită persoană din diverse domenii aflate peste hotarele republicii). Un alt serviciu ar fi informarea celor mai activi cititori pe e-mail despre cele mai noi cărți apărute în bibliotecă, cu o mică prezentare... De ce nu?

– **Vă amintiți vreo istorie, experiență deosebită legată de bibliotecă?**

– Când eram elevă mă duceam la biblioteca școlii de două ori pe zi: dimineața și după ore. Dimineața îmi luam o carte, timp de jumătate de zi, cât durau orele, o citeam și după ore mă duceam iarăși la bibliotecă să o schimb. De fiecare dată bibliotecara mă alunga acasă, invocând că o mint că am citit cartea. De multe ori eram obligată să povestesc conținutul cărții ca să se încreadă că într-adevăr am citit-o.

– **Cum vedeți viitorul bibliotecilor peste 100 de ani?**

– Cel mai mare și cel mai principal centru de multiculturalizare.

– **Vă rugăm să veniți cu un mesaj ce ar putea să motiveze generația tânără să citească?**

– Răsfoiește sufletul și îți vei vedea trecutul, răsfoiește o carte și îți vei prezice viitorul. Citește, doar așa vei fi înțeles și-i vei înțelege și pe alții. Fii inteligent!

Natalia JUNGHIETU (CHIOSA),
ambasador al proiectului
„In Focus Advocacy”

Rolul bibliotecii trebuie să fie cel al unui spațiu de inspirație

– *Din experiența dumneavoastră, considerați că dragostea față de lectură este direct proporțională cu succesul? (Argumentați răspunsul.)*

R: Cred că da. Cel care a îndrăgit cititul, are acces la „un izvor de apă bună”. Atunci când omul se simte bine, citind o carte valoroasă, are mai multe șanse să acceadă spre succes.

– *Având o carieră de succes, care în opinia Dumneavoastră este cartea care v-a marcat cel mai mult în viață?*

R: Trebuie să spun că, în diferite perioade ale vieții, cărțile au înscris în sufletul meu tipare diferite. Acum, dacă e să mă gândesc la o carte anume, voi spune că, citind *Puterea pauzei*, de Nance Guilmartin, am văzut-o foarte utilă. Asta mai ales acum când trăim într-o perioadă a suprastimulărilor – carieră, familie, sarcini, solicitări... Și toate acestea deseori, sunt greu de dus. Această carte, prin ea însăși, în timp ce o citești, te predispune să faci o pauză, să meditezi, să te reorganizezi și să-ți schimbi ritmul – din „trebuie chiar acum!” în „mmm... cred că am nevoie de o pauză, pentru a înțelege mai bine ce vreți de la mine și să vă ofer un răspuns mulțumitor...”.

– *În contextul schimbărilor care au loc în societate, cât de important considerați că este rolul bibliotecii în comunitate și care ar fi acesta?*

R: Schimbările în societate sunt un lucru obișnuit. Cred că a fost ceva mai greu cu 10 ani în urmă – când oamenii erau puși în situația să-și lase meseriile, de exemplu, profesoratul, și să facă business, pentru a putea supraviețui. Cât ține de citit - s-a citit tot timpul, așa cum și copiii se nasc și pe timp de război... Consider că rolul bibliotecii trebuie să fie cel al unui spațiu de inspirație, în care cititorul să se simtă așteptat și să poată comunica cu persoane la fel curioase și dornice de cunoaștere.

– *Sunteți de acord cu afirmația: cărțile electronice le vor înlocui pe cele tradiționale? (Argumentați răspunsul.)*

R: Nu cred că pot să mă pronunț. Obişnuiesc să citesc cărți clasice. Mai mult, am un obicei de a înveli cu grijă pe perioada lecturii, pentru a păstra coperta. Eu le port cu mine în geantă și citesc imediat cum reușesc să îmi fac timp. Nu am ajuns să citesc o carte electronică. Deși sunt curios...

– *Vă amintiți vre-o istorie, experiență deosebită legată de bibliotecă?*

R: Sigur că da. Acum un an, știind că Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este o gazdă primitoare, am organizat, cu colegii mei, serbarea evenimentului ”Ziua sănătății mintale”, pe data de 10 octombrie, unde ne-am simțit foarte bine și am avut o discuție între profesioniști și alți specialiști din diferite domenii, o întâlnire foarte productivă și frumoasă. Am ales să discutăm despre accesul la servicii de sănătate mintală, într-un spațiu public. Iar atmosfera a fost una degajată și fără stigme.

– *Cum vedeți bibliotecile peste 100 de ani?*

R: Pline de oameni care vin să citească, să comunice și să se simtă bine. Dar și un loc

unde să poată fi găsită orice informație relevantă.

– *Vă rugăm să veniți cu un mesaj ce ar putea să motiveze generația tânără să citească?*

R: Dragi tineri! Noi, adulții, citim. Dar știți de ce? Pentru că ne place.

Mi-amintesc și acum, fiind elev de liceu și stând într-o zi singur în camera de cămin, mi-am adus aminte de profesoara de română, care mi-a recomandat să citesc cartea *Maitrey*, spunând că e o poveste frumoasă de dragoste. Poveste scrisă undeva în India, de către Mircea Eliade, pe când era tânăr... Povestea este inspirată din realitate și transformată de autor într-o frumoasă operă. A ajuns să fie citită chiar de protagonistă. Iar, peste ani de zile, aceasta a scris o altă carte, ca răspuns... (care am uitat cum se cheamă...), și că s-ar putea ca ea să fie chiar mai interesantă. Am devenit curios și m-am apucat să citesc...

Dragi elevi, tineri, citiți cărți valoroase și încercați să le îndrăgiți, aceasta chiar merită!

Daniel PALADICIUC,

ambasador al proiectului „In Focus Advocacy”

Biblioteca - loc de educare, promovare, comunicare, dezvoltare, susținere multilaterală

– *Din experiența Dumneavoastră, considerați că dragostea față de lectură este direct proporțională cu succesul? (Argumentați răspunsul.)*

– Absolut. Nu poți fi un om de succes atunci când nu ești suficient de inteligent. Or, inteligența e capacitatea de a înțelege ușor și bine, de a sesiza esențialul și de a rezolva situații în baza cunoștințelor acumulate. De unde?... Răspunsul e evident – din lectură!

– *Având o carieră de succes, care în opinia dumneavoastră este cartea ce v-a marcat cel mai mult în viață?*

– Sper să nu vă dezamăgesc dacă spun că nu am o carte specială, care m-ar fi marcat. Aș spune că m-au marcat cărțile, toate cărțile citite, fiecare în felul ei...

– *În contextul schimbărilor care au loc în societate, cât de important considerați că este rolul bibliotecii în comunitate și care ar fi acesta?*

– Pentru mine o localitate fără bibliotecă ar fi la fel ca o casă în care lipsește mama, nu cred că exagerez. Biblioteca este „soba” la care se adună toți când le e frig s-au când au ceva de împărțit. Deci, o văd ca loc de educare, promovare, comunicare, dezvoltare, susținere multilaterală.

– *Sunteți de acord cu afirmația: cărțile electronice le vor înlocui pe cele tradiționale? (Argumentați răspunsul.)*

– Nu! Poate că în timp cărțile obișnuite vor deveni un răsfăț, dacă e să ne gândim la mama natură și la copacii sacrificați pentru hârtie, dar plăcerea de a avea în mână o carte adevărată nu se compară cu nimic.

– *Ce servicii bazate pe tehnologiile noi ați dori să fie implementate în bibliotecă?*

– Îmi e dificil să răspund. Cred că ar fi

binevenit orice serviciu din moment ce nu toată lumea beneficiază de un calculator la domiciliu.

– Vă amintiți vreo istorie, experiență deosebită legată de bibliotecă?

– Da, îmi amintesc ceva ce cu mulți ani în urmă, fiind elevă, m-a cam supărat, dar, în timp, am înțeles ce doamnă bibliotecară, grijulie și atentă, de fapt, am avut la biblioteca de unde obișnuiam să iau cărți. Dumneai nu mi-a făcut nicio obiecție la alegerea pe care o făceam, dar întotdeauna informa pe unul din părinți, ca ei să fie atenți la ce citesc (nu întotdeauna mă interesa literatura conform vârstei).

– Cum vedeți bibliotecile peste 100 de ani?

– La fel de calde, calme, primitoare și în afară de cărți electronice, să fie păstrate și cele adevărate, palpabile.

– Vă rugăm să veniți cu un mesaj care ar putea să motiveze generația tânără să citească?

– Eu sunt convinsă că în marea majoritate tinerii citesc. Celor ce nu prea le place așa vrea să le spun, că niciun film nu-ți va reda tot ce este într-un volum și un om care nu citește este ca un vas gol și gălăgios, pentru că atunci când ai ce spune, vorbești în șoaptă.

Lilia PLĂMĂDEALĂ,

ambasador al proiectului „In Focus Advocacy”

Citiți aleatoriu, citiți lucruri care nu credeți vreodată că le veți citi

– Din experiența Dumneavoastră, considerați că dragostea față de lectură este direct proporțională cu succesul? (Argumentați răspunsul.)

– Eu nu cred în succes, dar sunt sigur că cu cât ești expus la mai multe idei, păreri, viziuni cu atât poți să te descurci mai bine atunci când situația ți-o cere. Poți găsi inspirație, idei pentru a face ceva sau să te descurci mai bine atunci când vorbești cu cineva care ar putea să te ajute. Cu cât mai mult citești cu atât devii mai impresionant fără a-ți pune aceasta drept scop. De asemenea, e mult mai plăcut să vorbești cu cineva care știe despre ce vorbește și poate argumenta asta.

– Având o carieră de succes, care în opinia Dumneavoastră este cartea care v-a marcat cel mai mult în viață?

– Eu pot spune că pentru mine sunt perioade când mă marchează un anumit scriitor. Când eram mai mic citeam mai ales din Jules Verne, apoi am citit scrieri de Mircea Eliade, apoi l-am descoperit pe Milan Kundera și l-am citit aproape în întregime (este actual și relevant pentru persoanele născute în Estul Europei). Am mai cochetat cu Gabriel García Márquez, iar acum îl ador pe José Saramago. O carte e greu să o menționezi, dar pot recomanda *Ignoranța* de Milan Kundera.

– În contextul schimbărilor care au loc în societate, cât de important considerați că este rolul bibliotecii în comunitate și care ar fi acesta?

– Eu cred că biblioteca de mult nu mai este un loc de unde să împrumuți cărți, deja cam a trecut această perioadă. Biblioteca e un loc unde se fac schimb de idei,

oamenii se întâlnesc la un ceai, la un vin și creează proiecte împreună... Foarte mult mă bucur că cu fiecare an Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este un astfel de loc, unde încep lucruri frumoase. De asemenea, generația mea, generațiile ce vin din urma mea au nevoie să știe că există un astfel de loc, care poate să-i primească și să-i susțină în toate intențiile ce le preconizează.

– Sunteți de acord cu afirmația: cărțile electronice le vor înlocui pe cele tradiționale? (Argumentați răspunsul.)

– Depinde, eu încă sunt adeptul cărților tradiționale, deoarece îmi place sentimentul să țin o carte în mână și să-mi imaginez ce scrie autorul, iar după ce o citesc să simt că am lăsat o părticică din mine acolo. Eu sunt o persoană vizuală și cât vor exista persoane vizuale atâta timp vor exista și cărți electronice. Desigur, e mai comod să ai un Kindle în geantă și să porți o bibliotecă cu tine, însă cu cât mai mare este alegerea cu atât e mai greu e să descoperi o carte pe care niciodată nu credeai că o vei descoperi. Alt lucru se întâmplă când ești în aeroport sau în tren și ai o carte de la vreun prieten, singura carte pe care o ai și vrei, nu vrei o citești. Astfel, ieși din zona ta de confort și intri într-o atmosferă extraordinară.

– Ce servicii bazate pe tehnologiile noi ați dori să fie implementate în biblioteci?

– Ar fi foarte bine ca Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” să fie conectată la rețeaua de socializare de lectură *Goodreads*, și cititorii, când vor să-și aleagă o carte nouă, să poată găsi cărțile recomandate și în filialele Bibliotecii Municipale.

– Vă amintiți vreo istorie, experiență deosebită legată de bibliotecă?

– Fiind la Biblioteca „Maramureș”, când eram licean și puteam să hoinăresc zilele de vară printre rafturile pline cu cărți, am descoperit călătoria în timp (de fapt, am citit toate cărțile puse la dispoziție despre călătoriile în timp). Apoi această descoperire mi-a permis să fiu mai activ din punct de vedere social... Astfel, țin să mulțumesc echipei bibliotecii care era atunci că mi-a permis să mă aflu acolo și să mă descopăr pe mine atunci când aveam mare nevoie să știu cine sunt.

– Cum vedeți bibliotecile peste 100 de ani?

– Locuri de rebeliune, locuri unde tinerii se vor întâlni pentru a lupta împotriva sistemului (sau a viitorului).

– Vă rugăm să veniți cu un mesaj care ar putea să motiveze generația tânără să citească?

– Nu citiți! Nu citiți ceea ce vi se spune. Nu citiți ceea ce este în trend acum. Nu citiți doar pentru a pune fotografiile pe Instagram. Citiți aleatoriu, citiți lucruri care nu credeți vreodată că le veți citi. Citiți autori anonimi, citiți autori care sunt urâți, citiți chiar pseudoautori... Deoarece, la singur, este cineva care simte ceea ce simțiți, iar textele lor vă vor face să vă simțiți mai bine. Citiți pentru plăcere, pentru a fi egoiști, pentru a vă gândi doar la voi, așa veți vedea cât de frumoși sunteți.

Alexandru LEBEDEV,

ambasador al proiectului „In Focus Advocacy”

Advocacy pentru bibliotecari – schimbare pentru biblioteci

Proiectul *În obiectiv advocacy pentru bibliotecari*, realizat de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, a adus o schimbare bibliotecilor din raionul Strășeni.

La atelierul pentru liderii bibliotecari, formator al căruia a fost Daniela Drăghici, au fost prezentate mai multe practici de succes implementate de bibliotecile din România în cadrul Programului *Biblionet*. În una din ele era vorba despre lupta împotriva cancerului glandei mamare, pe care am preluat-o pentru dezvoltarea unui serviciu similar în bibliotecile raionului Strășeni.

Această idee a fost o provocare pentru echipa care a lucrat la scrierea proiectului. Nu știam dacă ea va fi acceptată de colegii bibliotecari, nu știam cum va reacționa comunitatea, nu știam dacă medicii vor dori să se implice în activitățile de informare și alte incertitudini. Două momente însă ne erau clare: (1) femeile au nevoie de sensibilizare asupra problemei de cancer la sân și col uterin, care pot fi tratate la diagnosticarea precoce și (2) potențialul instituției bibliotecare și al bibliotecarului sunt mult mai mari decât se crede în societate; bibliotecarii pot contribui la rezolvarea multor probleme comunitare sau la ameliorarea stării de lucruri.

Proiectul *Împreună luptăm împotriva cancerului la sân și col uterin*, finanțat de AO IREX Moldova / Programul Național *Novateca*, care a fost câștigat de Biblioteca Publică Raională „M. Sadoveanu” pentru rețeaua de opt biblioteci din raionul Strășeni, dar și alte proiecte similare sunt dovada că biblioteca este un actor comunitar foarte important, capabil să contribuie la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Lansarea proiectului a avut loc la 1 octombrie 2016. Pentru sensibilizarea femeilor din orașul Strășeni a fost organizat un flash-mob cu genericul *1 octombrie – Ziua mondială de luptă împotriva cancerului la sân*, la care au participat 21 de bibliotecari și opt voluntari din localitățile care implementează proiectul. Ei au distribuit fundițe roz și materiale informaționale aproximativ la 400 de femei din orașul Strășeni. Pe parcursul lunii octombrie, recunoscută pe plan mondial drept luna de luptă împotriva cancerului la sân, au fost organizate flash-moburi în alte 10 localități din raion și distribuite materiale informative la peste 1250 de femei.

La evenimentul oficial de lansare a proiectului Mihai Popa, președintele Consiliului Raional Strășeni, în discursul său a îndemnat femeile să meargă la un examen medical pentru a preveni boala, deoarece „tratamentul este mai costisitor decât prevenirea bolii”. În cadrul aceluiași eveniment, directorul Centrului de Sănătate Strășeni, Andrei Iațișin, menționa: „Vreau să vă spun că inițiativa proiectului este de o deosebită anvergură, deoarece comunitatea medicală de mulți ani se luptă cu maladia oncologică, iar azi la demararea proiectului vor fi mai mulți voluntari din comunitatea civilă, pentru că numai în comun vom avea reușite mai bune. Succesul bibliotecilor aplicante este succesul comunității medicale, iar succesul nostru este succesul

societății civile”.

Implementând serviciul „Împreună luptăm împotriva cancerului la sân și col uterin”, bibliotecile în parteneriat cu medicii de familie organizează sesiuni de informare pentru femei, ateliere de sănătate, ateliere de instruire IT și alte activități menite să informeze și să sensibilizeze femeile pentru depistarea precoce a acestor două tipuri de cancer.

Proiectul abia a demarat, dar putem vorbi de primele succese:

- aderarea la proiect încă a două biblioteci publice din raion – Lozova și Vorniceni –, care vor implementa serviciul nou de bibliotecă în rând cu bibliotecile aplicante la proiect;

- participarea președintelui Consiliului Raional Strășeni Mihail Popa, a primarilor –Valentina Casian (Strășeni), Aliona Chircu (Greblești) și Svetlana Tabacari (Scoreni) – la evenimentele de lansare a proiectului; membrii comunităților au fost îndemnați de a se informa și de a merge mai des la investigații;

- participarea primarului Aliona Chircu din Greblești la flash-mobul din localitate;

- sprijinul acordat de directorul Centrului de Sănătate Strășeni Andrei Iațișin, care în calitate de formator a susținut prima sesiune de instruire pentru bibliotecarii din raion;

- la ședința raională cu medicii de familie directorul Centrului de Sănătate Strășeni Andrei Iațișin a vorbit despre proiect și despre necesitatea implicării tuturor medicilor în implementarea lui;

- liceele teoretice „Ion Vatamanu”, „Mihai Eminescu”, ambele din Strășeni, precum și gimnaziul din satul Cojușna au solicitat sesiuni de informare pentru elevi și profesori.

Drept rezultat al implementării acestui serviciu membrii comunității vor deveni mai informați și mai responsabili pentru propria sănătate. Femeile vor dobândi cunoștințele necesare despre autocunoașterea sânelui, metodele de diagnosticare, cunoștințe ce vor fi deosebit de importante pentru depistarea precoce a cancerului de sân și col uterin. Fiecare participantă la sesiunile de instruire va deveni, la rândul său, un factor activ în promovarea cunoștințelor și abilităților obținute, pe care le va transmite altor membri ai comunității. Toate acestea vor determina creșterea calității vieții și a ratei de supraviețuire.

În urma aplicării la acest proiect bibliotecile vor deveni mai vizibile în comunitățile lor, răspunzând atât la necesitățile de continuă schimbare a lor, cât și la așteptările pe care le are comunitatea față de ele.

Biblioteca Publică Raională „M. Sadoveanu” își va întări rolul de lider în comunitatea bibliotecară a raionului Strășeni; va dobândi experiența de realizare a unui proiect într-o rețea de biblioteci; va coaliza în jurul său bibliotecile din raion pentru sporirea rolului lor în implementarea serviciilor noi de bibliotecă ce conduc la o schimbare a comunității.

Nadejda PĂDURE,
director, Biblioteca Publică Raională
„M. Sadoveanu”, Strășeni